

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВОЛИНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ЛЕСІ УКРАЇНКИ
Факультет філології та журналістики
Кафедра української літератури**

СИЛАБУС

нормативної навчальної дисципліни

ТВОРЧИЙ ФЕНОМЕН ЛЕСІ УКРАЇНКИ

підготовки	бакалавра
спеціальності	035 Філологія
освітньо-професійної програми	Прикладна лінгвістика. Переклад і комп'ютерна лінгвістика
форма навчання	Денна, заочна
курс	1-й
семестр	I

Луцьк – 2021

Силабус «ТВОРЧИЙ ФЕНОМЕН ЛЕСІ УКРАЇНКИ» підготовки бакалавра, галузі знань 03 Гуманітарні науки, спеціальності 035 Філологія, за освітньо-професійною програмою Прикладна лінгвістика. Переклад і комп'ютерна лінгвістика.

Розробник: Сур'як М.В., к. філол. наук, доцент кафедри української літератури

Силабус навчальної дисципліни затверджено на засіданні кафедри української літератури протокол № 1 від 27 серпня 2021 року.

Завідувач кафедри

доц. Яручик В.П.

I. Опис навчальної дисципліни

Таблиця 1 (денна форма навчання)

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	03 Гуманітарні науки 035 Філологія Прикладна лінгвістика. Переклад і комп'ютерна лінгвістика Бакалавр	Нормативна
Кількість годин / кредитів 60/2		Рік навчання – 1 -ий
		Семестр - 1- ий
		Лекції - 18 год.
		Практичні (семінарські) немає
		Самостійна робота 38 год.
		Консультації 4 год.
ІНДЗ: немає		Форма контролю: залік
Мова навчання: українська		

Таблиця 1а (заочна форма навчання)

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	03 Гуманітарні науки 035 Філологія Прикладна лінгвістика. Переклад і комп'ютерна лінгвістика Бакалавр	Нормативна
Кількість годин / кредитів 60/2		Рік навчання – 1 -ий
		Семестр – 2 -ий
		Лекції - 6 год.
ІНДЗ: немає		Практичні (семінарські) немає
		Самостійна робота 46 год.
		Консультації 8 год.
		Форма контролю: залік
Мова навчання: українська		

II. Інформація про викладача

Сур'як Микола Володимирович

Кандидат філологічних наук

Доцент кафедри української літератури

Електронна адреса: suriakmukola@gmail.com

Розклад занять: <http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi>

III. Опис дисципліни

1. Анотація курсу. Предметом вивчення курсу є життєвий і творчий шлях Лесі Українки, відомої української поетеси, прозаїка, драматурга, критика,

перекладача, чие ім'я носить Волинський національний університет.

Силабус навчальної дисципліни складається із таких змістових модулів:

Життєпис Лесі Українки (дитинство, сім'я, виховання, Волинь в житті і творчості Лесі Українки, формування світогляду, впливи і взаємовпливи, оточення та ін.)

Творчість Лесі Українки (модерне спрямування творчості, місце Лесі Українки у світовій культурній спадщині, багатожанровість творчості – поезія, проза, драматургія, літературна критика, публіцистика, переклади епістолярій).

2. Пререквізити. Вивчення дисципліни «Творчий феномен Лесі Українки» ґрунтується на знаннях з української літератури, історії, отриманих здобувачами у середній школі. До **постреквізитів** належать такі дисципліни навчального плану як «Українська мова (за професійним спрямуванням)», «Українська мова (як іноземна)».

3. Мета і завдання навчальної дисципліни. Основною *метою* навчання курсу «Творчий феномен Лесі Українки» є популяризація життя та творчості видатної української письменниці, чие ім'я носить Волинський національний університет. Через ознайомлення студентів із важливими моментами життя й творчості сім'ї Косачів-Драгоманових та Лесі Українки дати студентам об'єктивні знання про особливості стильової манери письма та еволюцію поглядів і прагнень Лесі Українки, про її місце в культурному середовищі не лише української, а й світової літератури.

Завдання курсу – розкрити сутність духовної атмосфери зламу ХІХ–ХХ століть, зорієнтувати студентів у її найприкметніших виявах, у пошуках суспільного та естетичного ідеалу, у прагненні українського письменства, окрема членів родини Косачів і самої Лесі Українки вивести українську літературу на світові обрії; а також ознайомити студентів із особливостями виховання в сім'ї Косачів, провести зримі паралелі з сучасністю, з тими подіями, які суголосні рухам початку минулого століття, з'ясувати актуальність і потрібність творчості Лесі Українки на нинішньому етапі розбудови української нації і держави.

Методи навчання: пояснювально-ілюстративний, частково-пошуковий методи, метод проблемного викладу матеріалу.

4. Результати навчання (компетентності)

Загальні компетентності:

ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 5. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 10. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 13. Здатність проведення досліджень на належному рівні.

Фахові компетентності:

ФК 5. Здатність використовувати в професійній діяльності системні знання про основні періоди розвитку літератури, що вивчається, від давнини до ХХІ століття, еволюцію напрямів, жанрів та стилів, чільних представників та художні явища, а також знання про тенденції розвитку світового літературного процесу та української літератури.

Програмні результати навчання:

ПРН 1. Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та іноземними мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.

ПРН 2. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.

ПРН 3. Організовувати процес свого навчання й самоосвіти.

ПРН 4. Розуміти фундаментальні принципи буття людини, природи, суспільства.

ПРН 5. Співпрацювати з колегами, представниками інших культур та релігій, прибічниками різних політичних поглядів тощо.

ПРН 7. Розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів.

ПРН 9. Характеризувати діалектні та соціальні різновиди мов, що вивчаються, описувати соціолінгвальну ситуацію.

ПРН 10. Знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності.

ПРН 13. Аналізувати й інтерпретувати твори української та зарубіжної художньої літератури й усної народної творчості, визначати їхню специфіку й місце в літературному процесі (відповідно до обраної спеціалізації).

ПРН 15. Здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.

5. Структура навчальної дисципліни

Таблиця 2 (денна форма навчання)

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам. роб.	Конс.	*Форма контролю/ Бали
Змістовий модуль 1. Етапи життєвого та творчого шляху Лесі Українки –Лариси Петрівни Косач-Квітки						
Тема 1. Леся Українка: віхи життєтворчості	8	2		6		
Тема 2. Леся Українка у колісвоєї родини	10	2		8		
Тема 3. Волинь у життєвій і творчій долі родини Косачів	10	2		6	2	
Разом за модулем 1	28	6		20	2	
Змістовий модуль 2. Жанрове та тематичне багатство творчості Лесі Українки						
Тема 4. Тематичне та жанроверозмаїття	8	4		4		

творчості Лесі Українки						
Тема 5. Лірика Лесі Українки –унікальне явище світової літератури	8	2		4	2	
Тема 6. Новаторство драматургії Лесі Українки	8	2		6		
Тема 7. Прозова спадщина Лесі Українки. Перекладацька діяльність	8	4		4		
Разом за модулем 2	32	12		18	2	
Всього годин / Балів	60	18		38	4	

Таблиця 2а (заочна форма навчання)

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам. роб.	Конс.	*Форма контролю/Бали
Змістовий модуль 1. Етапи життєвого та творчого шляху Лесі Українки –Лариси Петрівни Косач-Квітки						
Тема 1. Леся Українка: віхи життєтворчості	10	2		6	2	
Тема 2. Леся Українка у колі своєї родини	8			8		
Тема 3. Волинь у життєвій і творчій долі родини Косачів	8			8		
Разом за модулем 1	26	2		22	2	
Змістовий модуль 2. Жанрове та тематичне багатство творчості Лесі Українки						
Тема 4. Тематичне та жанрове розмаїття творчості Лесі Українки	10	2		6	2	
Тема 5. Лірика Лесі Українки –унікальне явище світової літератури	6			6		
Тема 6. Новаторство драматургії Лесі Українки	12	2		8	2	
Тема 7. Прозова спадщина Лесі Українки. Перекладацька діяльність	6			4	2	
Разом за модулем 2	34	4		24	6	
Всього годин / Балів	60	6		46	8	

6. Завдання для самостійного опрацювання

№ з/п	Теми, зміст роботи	К-сть год. Денна/ заочна
1	Леся Українка: віхи життя і творчості Міні-есе «Моя Леся Українка». Літературний портрет Лесі Українки. Творчість Лесі Українки – унікальне явище в українській і світовій культурі.	6/6
2	Леся Українка у колі своєї родини Олена Пчілка як дитяча письменниця. Леся Українка та Олена Пчілка: історія взаємин. Іван Драч «Іду до тебе». Екранне втілення життя Лесі Українки. Леся Українка в художній літературі.	8/8
3	Волинь у життєвій і творчій долі родини Косачів Леся Українка і Волинь. Дворянське гніздо Косачів: особливості виховання. Фольклор як основа творчості.	6/8
4	Тематичне та жанрове розмаїття творчості Лесі Українки Джерела та фольклорна основа «Лісової пісні» Лесі Українки. Художня проза Лесі Українки. Художні особливості ліричних циклів Лесі Українки.	4/6
5	Лірика Лесі Українки – унікальне явище світової літератури Образи-символи в поезії Лесі Українки. Твори Лесі Українки мовами народів світу. Синтез мистецтв в поезії Лесі Українки. Інтимна лірика Лесі Українки.	4/6
6	Новаторство драматургії Лесі Українки Неоромантична концепція героя в драматургії Лесі Українки. «Кассандра» Лесі Українки: особливості індивідуального стилю. Ліро-епічні поеми Лесі Українки: проблема героя. Образ пророка в драматургії Лесі Українки.	6/8
7	Прозова спадщина Лесі Українки. Перекладацька діяльність Епістолярна спадщина Лесі Українки: адреси та адресати. Переклади Лесі Українки. Географія подорожей Лесі Українки. Леся Українка та Грузія. Леся Українка та Михайло Драгоманов.	4/4
Всього		38/46

IV. Політика оцінювання

Політика викладача щодо студентів. Оцінювання знань студентів здійснюється за 100-бальною шкалою відповідно до [Положенням про поточне та підсумкове оцінювання знань студентів Волинського національного університету імені Лесі Українки](#).

При вивченні навчальної дисципліни «Творчий феномен Лесі Українки» студент опановує теми, зазначені у силабусі.

Для оцінювання знань студента використовують підсумковий контроль. Завдання для самостійного опрацювання перевіряють вміння працювати самостійно, виокремлювати головні та другорядні ідеї, ставити запитання іншим учасникам освітнього процесу.

Студентам можуть бути зараховані результати навчання, отримані у формальній, неформальній та/або інформальній освіті (професійні курси/тренінги, громадянська освіта, онлайн-освіта, стажування). Процес

зарахування врегульований [Положенням про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті ВНУ імені Лесі Українки](#)

Студенти мають можливість порушити будь-яке питання, яке стосується процедури проведення чи оцінювання контрольних заходів та очікувати, що воно буде розглянуто згідно із наперед визначеними процедурами у ЗВО (див. [Положення про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ВНУ імені Лесі Українки](#), пункт 5 «ВРЕГУЛЮВАННЯ КОНФЛІКТІВ У НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ»).

Політика щодо академічної доброчесності. Учасники освітнього процесу повинні керуватися правилами, визначеними законом, дотримуватися вимог щодо проходження виробничої перекладацької практики, професійної етики та академічної доброчесності. Студенти-практиканти повинні дотримуватися часових меж та лімітів навчального процесу, толерантно ставитися до професорсько-викладацького складу та інших здобувачів освіти.

Із загальними засадами, цінностями, принципами та правилами етичної поведінки учасників освітнього процесу, якими вони повинні керуватися у своїй діяльності, можна ознайомитися у [Кодексі академічної доброчесності Волинського національного університету імені Лесі Українки](#).

Політика щодо дедлайнів та перескладання. Якщо студент був відсутній на заліковому тесті з поважної причини, то він має право написати тест в позаурочний час.

У разі отримання незадовільної оцінки під час складання заліку студенту надається можливість повторного складання заліку в терміни, визначені розкладом залікової сесії.

V. Підсумковий контроль

Підсумковий контроль включає складання заліку у формі комп'ютерного тесту: <http://cit.eenu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/11/TEST18-006.pdf> Загальна максимальна кількість балів – 100.

Відсутність студента на заліковому тестуванні оцінюється у «0» балів. Повторне складання тесту можливе лише за наявності офіційного документа, у якому зазначено поважну причину відсутності студента на тесті.

Підсумкову оцінку з дисципліни вносять у залікову відомість і індивідуальний навчальний план (залікову книжку).

У випадку незадовільної підсумкової оцінки студент допускається до перездачі заліку. Максимальна кількість балів, яку студент може отримати при перескладанні заліку викладачу чи комісії, становить 100 балів.

VI. Шкала оцінювання

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка
90 – 100	Відмінно
82 – 89	Дуже добре
75 - 81	Добре

67 -74	Задовільно
60 - 66	Достатньо
1 – 59	Незадовільно

VII. Рекомендована література

Основна література

1. Дніпрова хвиля. К., 1998. Українка Леся. Зібр. творів: У 12 томах. Київ, 1975-1979.
2. Українка Леся. Твори: У 2-х т. Київ: Наук. думка, 1986.
3. Українка Леся. Драматичні твори. Київ, 1991.
4. Українське слово : Хрестоматія української літератури та літературної критики ХХст. : У 3-кн. К., 1994. Кн.1.

Навчальні підручники, посібники

1. Жулинський М. Слово і доля. Навч. посібник. Київ: А.С.К., 2002. 640 с.
2. Історія української літератури к. ХІХ - поч. ХХ ст. / За ред. Жук Н.Й., Лесина В.М. К.,1989.
3. Історія української літератури кінця ХІХ – поч. ХХ ст. /за ред. П. Хропка. Київ:Вища школа, 1991. 511 с.
4. Історія української літератури кінця ХІХ – початку ХХ століття / за ред. О. Гнідан: У 2-х кн. К., 2006.
5. Історія української літератури ХХ століття: У 2-х кн. Кн. 1 (1910-1930-ті роки) / за ред. В.Г. Дончика. Київ: Либідь, 1994. 781 с.
6. Історія української літератури к. ХІХ - поч. ХХ ст.. / за ред. Чижевського. Тернопіль,1994.
7. Історія української літератури ХХ століття: У 2-х кн. Кн. 1 (Перша половина ХХстоліття) / за ред. В.Г. Дончика. К.: Либідь, 1998. 461 с.
8. Історія української літератури. Кінець ХІХ – початок ХХ століття: У 2-х кн.. / За заг.Ред. проф. О. Гнідан. К., 2005.
9. Калениченко Н. Українська література кінця ХІХ - поч. ХХ століття. Напрями, течії. Київ: Наукова думка, 1983. 255 с.
10. Криловець А. Українська література перших десятиріч ХХ століття: Філософськіпроблеми. Тернопіль: Навч. книга, 2005. 256 с.
11. Яценко М.Т. Історія української літератури ХІХ століття: У 3 кн. Кн. 3: 70–90-ті роки ХІХ ст. К.: Либідь, 1997. 431 с.

Додаткова література

1. Агеєва В. Поетеса зламу століть. Творчість Лесі Українки в постмодерній інтерпретації. К.,1999.
2. Антонович Д. Триста років українського театру: 1619–1919 [з додаванням пр. Л.Старицької-Черняхівської та Я. Мамонтова]. Прага: Укр. громад. вид. фонд, 1925. 276 с.

3. Базилевський В. І зав'язь дум, і вільний лет пера... Літ.-крит. Статті, есе. К.,1990. 316 с.
4. Білецький Л. Три силуетки: Марко Вовчок – Ольга Кобилянська – Леся Українка. Вінніпег: Б. в., 1951. 128 с.
5. Гаєвська Л. Індивідуальні стилі українських письменників к .XIX - поч. XX ст.К.,1987.
6. Гром'як Р. Т. Історія української літературної критики (від початків до кінця XIXст.). Посіб. для студ. гуманіт. фак. вузів. Т.: Підруч. І посіб., 1999. 224 с.
7. Дзюба І. У світі думки Лесі Українки. – Луцьк, 2006.
8. Денисюк І., Скрипка Т. Дворянське гніздо Косачів. Львів: Академічний експрес,1999. 268 с.
9. Євшан М. Критика. Літературознавство. Естетика /Упор. Н.Шумило. – К.,1989.
10. Єфремов С. Історія українського письменства. – К., 1995. 21
11. Єфремов С. Вибране: ст., наук. розвідки, моногр./ Упоряд., передм., прим. Е. Соловей. К.: Наук. думка, 2002. 760 с.
12. Жулинський М. Вірю в силу духа : Іван Франко, Леся Українка і Михайло Грушевський. Луцьк, 1999.
13. Жулинський М. Із забуття – в безсмертя : сторінки призабутої спадщини. К., 1990.
14. Жулинський М. Слово і доля. К., 2002.
15. Зборовська Н. Моя Леся Українка. Тернопіль, 2002.
16. Зеров М. Українське письменство XIX ст. Твори: У 2 т. Т. 2. К.: 1990.
17. Зеров М. Українське письменство XIX ст. Від Куліша до Винниченка: Лекції,нарис, статті. Дрогобич, 2007.
18. „Листи так довго йдуть...” Знадоба архіву Лесі Українки в Слов'янській бібліотеці Празі. К., 2003.
19. Леся Українка та сучасність (Збірники наукових праць, матеріали наукових конференцій «Лесезнавчі читання»). Луцьк, 2003-2008.
20. Малютіна Н. Художнє втілення екзистенційного типу мислення в драматургії ЛесіУкраїнки. Одеса: Астропринт, 2001.
21. Мірошніченко Л. Над рукописами Лесі Українки. Нариси з психології творчості татекстології. К., 2001.
22. Мороз М. Літопис життя і творчості Лесі Українки. К., 1992.
23. Огнева О. Східні стежини Лесі Українки. Статті та матеріали. Луцьк, 2007.
24. Одарченко П. Леся Українка. К.,1994.
25. Рисак О. Лесин дивоцвіт. Львів, 1992.
26. Рисак О. Мелодії і барви Слова. Проблеми синтезу мистецтв в українській літературікінця XIX- поч. XX ст. Луцьк: Надстир'я, 1996.- 98 с.
27. Рисак О. У вимірах самотності і спокуси владою (три драматичні поеми ЛесіУкраїнки – “Кассандра”, “У пущі”, “Камінний господар”). Луцьк, 1999.
28. Рисак О. “Найперше – музика у Слові”: Проблема синтезу мистецтв в українськійлітературі к. XIX – поч.XX ст. Луцьк, 1999.
29. Скрипка Т. Лариса Косач-Квітка (Леся Українка). Нью-Йорк-Київ, 2005.
30. Скупейко Л. Міфопоетика «Лісової пісні» Лесі Українки. Київ: Фенікс, 2006. 414 с.
31. Соловей Е. Українська філософська лірика. К.: Юніверс, 1999. 368 с.

32. Степанишин Б. Дивоцвіт України. Леся Українка в школі. Рівне, 1997. 175 с.
33. Сташенко Н. До історії публікації та критичних оцінок перших поетичних збірок Лесі Українки. *Леся Українка і сучасність*. Т. 6. Луцьк, 2010. С. 76–86.
34. Лариса Петрівна Косач-Квітка (Леся Українка). Біографічні матеріали. Спогади. Іконографія. Книга III. Нью-Йорк - Київ : Темпора, 2015.
35. Скрипка Т. Спогади про Лесю Українку. Т. 1. Темпора: Київ–Нью-Йорк, 2016. 368 с.
36. Ткачук М. П. Українська поезія останньої третини XIX століття: основні тенденції розвитку й естетична стратегія: Навч. посіб. Т., 1998. 80 с.
37. Турган О. Українська література к. XIX – поч.. XX ст.. і античність : Шляхисприйняття і засвоєння. К., 1995.
38. Хороб С. Українська модерна драма кінця XIX — початку XX століття (Неоромантизм, символізм, експресіонізм). Івано- Франківськ, 2002.
39. Шиманська І. Леся Українка про освіту та виховання. Київ: Рад. школа, 1973. 111 с.
40. Янківська К. Три визначні письменниці (Леся Українка, Марко Вовчок, Ольга Кобилянська). Вінніпег, 1995. 72 с.